CZĘŚĆ LII — № 66. ROK 26 — (1855.)

TYGODNIK

PETERSBURSKI.

GAZETA URZĘDOWA

KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Preuumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

Cena ROCZNA w Rossyi z pocztą a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli; PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

PIĄTEK, 26 Sierpnia. / 7 Września.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, 25 Sierpnia. / 6 Września.

Piszą w gazecie *Inland:*

REWEL, *12 Sierpnia.* J. C. Wysokość W. X. Michał Mikołajowicz przybył tu szczęśliwie dziś rano. J. C. Wysokość był przyjęty w pałacu Katerinenthal przez P. Jenerał-adjutanta *Grabbe*, Gubernatora Wojennego, a w kilka potém godzin raczył przyjmować Jenerałów i wyższych Cywilnych urzędników.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale Wojskowości, z dnia 20 Sierpnia, Dowódzca 31 pułku Dońskich Kozaków, Pułkownik *Jagodin 1*, podwyższony został na Jenerał-majora, z zachowaniem dotychczasowego dowództwa.

— Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 11 Sierpnia, w liczbie innych Dyrektor Gymnazyum Białostockiego, Radzca Dworu, Kamer-junker *Kułakowski*, za wysługę lat, podwyższony zostaje do rangi Radzcy Kollegijalnego;—14 tegoż m. Urzędnik do szczególnych poruczeń przy Departamencie Udziałów Radzca Stanu hrabia *Stembock*, mianowany Zarządzającym Cesarskiemi fabrykami: porcelanową, szklanną, Wyborgską zwierciadeł, Kijowsko-mieżygórską fajansów i rękodzielnią dywanów; — Członek Gabinetu i Zarządzający pomienionemi fabrykami i rękodzielnią, Rzeczywisty Radzca Stanu *Jazykow*, otrzymuje uwolnienie od służby dla słabości zdrowia.

NAJWYŻSZY RESKRYPT

wydany na imię Szefa Żandarmów, Dowodzącego Główną kwaterą Cesarską, Jenerał-Adjutanta, Jenerała jazdy Hrabi Orłowa.

Hrabio Alexy, synu Teodora. Przy spełnieniu w dniu dzisiejszym pięciudziesięciu lat służby waszej Tronowi i Ojczyznie, z najżywszém zadowoleniem zwracam się ku wspomnieniu, jak chlubnie przebyty był przez was ten długoletni zawód służbowy. Uczęstnicząc w głównych wojnach, które miały miejsce za panowania Cesarza Alexandra I i w wojnie 1828 roku, odznaczyliście się wzorową walecznością i nieustraszonością, o których świadczy siedm ran, odniesionych przez was na polach bitwy Borodińskiej. Następnie, dowodząc pułkiem Konnej Gwardyi, oddaliście ważną usługę Tronowi, okazawszy prawdziwe dla Najjaśniejszego Domu Naszego poświęcenie się. Nieodżałowany Nasz Rodzic, od samego początku Swojego panowania, zbliżył was ku Sobie i w pełni oceniając stałość charakteru waszego i prawość waszej duszy, uczynił was jednym z celniejszych wykonawców wzniosłych Swych pomysłów i zamiarów, stale poruczając wam sprawy szczególnej ważności i poufawszy wam główny nadzor nad porządkiem i spokojem w Państwie. Wyście usprawiedliwili Jego nieograniczone w was zaufanie, wypełniając włożone na was obowiązki, zawsze zgodnie z Jego widokami i życzeniem, a zarazem, przezornem postępowaniem w polecanych wam dyplomatycznych sprawach, przyłożyliście się do pomnożenia sławy i potęgi Rossyi. Ale niezależnie od szacunku dla waszych zasług, Mój Rodzic szczerze was miłował, z całém ciepłem i otwartością wzniosłej Swej duszy. — Widział On w was nietylko wiernego Mu sługę, ale przyjaciela Swej Rodziny i najlepszym tego dowodem jest, że wyznaczył was do zostawania przy Mnie podczas Mojej zagranicę podróży: w waszych oczach dokonał się wybór serca Mojego Tej, która dziś stanowi Moje szczęście i osłodę dni Moich. I te uczucia Rodzica Mojego pozostały niezmienionemi w ostatnich przedzgonnych chwilach, w ostatniej, rzec można, nieziemskiej już ze Mną rozmowie. — On polecił Mi podziękować wam, *jak przyjacielowi, stale Mu oddanemu i wiernemu.* Wypełniłem to w obecności całej Rady Państwa, a dziś wypełniam obowiązek serdecznej wdzięczności, za waszą chlubną służbę Tronowi i Ojczyznie i Najłaskawiej na-

daję wam, ozdobiony brylantami wizerunek z wyobrażeniem niezapomnianego Mojego Rodzica i Mojem, dla noszenia w pętlicy na wstędze orderu św. Andrzeja. Jak nasze wyobrażenia połączone będą na waszej piersi, tak niech się zjednoczą w sercu waszém uczucia ku Mnie z temi uczuciami, któreście żywili ku Mojemu niezapomnianemu Rodzicowi, wspólnemu Dobroczyńcy Naszemu.

Pozostaję ku wam nazawsze przychylny — własną Jego Cesarskiej Mości ręką dopisano — *i serdecznie przywiązany przyjaciel wasz*

ALEXANDER.

Carskie-Sioło, 22 Sierpnia 1855 roku.

—

Przez Dyplomata Cesarskie z dnia 9 Sierpnia, Najłaskawiej mianowani kawalerami orderów: Św. Anny 1 klassy, Naczelnik Artylleryi w wydziale Inspektora rezerwowej jazdy, Jenerał-major *Komsin*, za gorliwą służbę i postawienie miasta Odessy na stopie obronnej; i Św. Stanisława 1 klassy z mieczami, Dowodzca 2 brygady 14 dywizyi pieszej xiążę *Woroncow 2*, za męztwo, udowodnione odniesioną raną i trafne rozporządzenia, przy obronie jednego z najważniejszych oddziałów Sewastopolskich warowni.

— Przez Ukaz Cesarski do Kantoru Dworu, z dnia 5 Sierpnia, Zarządca Kancellaryi Głównego Dowodzcy Czarnomorskiej flotty i portów, Radzca Dworu *Dorogobużski*, Najłaskawiej mianowany Kamer-junkrem Dworu.

DEPESZE TELEGRAFICZNE.

Z Sewastopola.

(Od Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorczakowa.)

23 Sierpnia, o godzinie 10½ wieczorem. W położeniu naszém pod Sewastopolem niezaszła odmiana. — Ogień nieprzyjacielski trwa jednakowo. Posuwanie podstępów nieprzyjacielskich ku bastjonom № 2 i Korniłowa, stale jest opóźniane naszym ogniem.

NOWINY Z KRYMU.

(Wyciąg z przedstawionego przez Jenerał-Adjutanta Xięcia Gorczakowa dziennika wojennych działań od 11 po 14 Sierpnia.)

Pod Sewastopolem ogólny chód oblężenia był całkiem ten sam, co i w dniach poprzedzających; ze szczegółów zaś godniejsze uwagi są następujące:

11 Sierpnia. Ogień nieprzyjacielskich bateryj przeciw lewej połowy naszej obronnej linii był dość silny, lubo nie tak gęsty, jak na początku bombardowania; artyllerya forteczna skutecznie odpowiadała przeciwnikowi, ostrzeliwając szczególniej przestrzeń przed byłemi Wołyńską i Selengińską redutami i bastjonem № 2.

Pomimo tak uporczywe przeciwdziałanie załogi Sewastopolskiej, oblegający, z równą jak przedtém natarczywością posuwał dalej swoje roboty; wyprowadził z przodowego łożamentu przed Korniłowskim bastjonem podwójną powolną sapę, na długość pięciu sążni, założył w prawo od niej łożament w kształcie łuku i przedłużył podstępy, wyprowadzone w nocy z 9 na 10 Sierpnia. Z naszej strony naprawiano, w miarę możności, uszkodzenia, szczególniej w bastjonie Korniłowa, jako wystawionym na ześrodkowany nieprzyjacielski ogień, a nadto, o godzinie 2 po północy, poprzedzie wystającego kąta 4 bastjonu, dokonano nader skuteczny wybuch, który powstrzymał roboty nieprzyjacielskie.

12 Sierpnia. O godzinie 5 rano, wszczęty był z bastjonu Korniłowskiego ogień przeciw dziesięcio-działowej nieprzyjacielskiej bateryi, urządzonej poniżej byłej Kamczatskiej lunety. Ze swej strony nieprzyjaciel odpowiadał nader żywą kanonadą, skierowaną na kurhan Małachowa i bastjon № 3; około godziny 8 rannej, ogień nieco ucichł.

W ciągu dnia udało się przeciwnikowi zgrubić przodową transzeję naprzeciw Korniłowskiego bastjonu, przedłużyć wyprowadzoną wiliją powolną sapę jeszcze na sześć sążni, urządzić na jej końcu łożament, i postawić na lewo od sapy (na długości pięciu sążni), rząd koszów. Przed 2 bastjonem podstępy jego też zostały przedłużone. Roboty załogi zawierały się w naprawianiu werków Okrętowej strony, uszkodzonych nieprzyjacielskiemi wystrzałami. Silny ogień nieprzyjacielski przez elewacyą i z ręcznej broni, przeszkadzał skutecznemu dokonaniu tych napraw, szczególniej na bastjonie Korniłowskim.

W nocy z 12 na 13 Sierpnia. Łańcuch nasz, znajdujący się przed bastjonem № 2 zauważywszy, że trzy nowo urządzone nieprzyjacielskie łożamenta jeszcze zajęte nie były, opanował takowe. Jednoczasowie, nieprzyjaciel, zamierzający zająć wilcze jamy przed 2 bastjonem, pomknął się ku nim dwiema kolumnami, ale przywitany ręcznym i kartaczowym ogniem z 2 bastjonu, cofnął się i wpadł na naszych ochotników, wspartych tymczasem plotonem Zamośćskiego pułku strzelców. Dowodzący łańcuchem Podporucznik *Chajbetow*, pojmawszy w nieprzyjacielskiej transzei jednego niewolnika, zabrawszy kilka sztuk broni i mantelet, odszedł ku fortyfikacyom, które wszczęły bardzo gęsty ogień.

13 i 14 Sierpnia, ogień bateryj nieprzyjacielskich był w ogóle mierny.

—

Na lewém skrzydle naszém, zrana 12 Sierpnia, część nieprzyjacielskiej jazdy, wspierana piechotą, pomknęła się na przechył góry pod Uzenbaszik i po krótkiém o strzelaniu się z naszemi przodowemi czatami, cofnęła się. W nocy z 12 na 13 Sierpnia, nieprzyjaciel zdjął swój oboz na Bajdarskiej dolinie i przeszedł za rzekę Czornaja, pozostawiwszy w Urkust i Baga około dwóch szwadronów.

Na pochyłości gór Fiediuchinowych nieprzyjaciel dokonywał bardzo pilnie roboty na przylądku, w lewo od drogi, urządził bateryą dla ostrzeliwania przystępu do Kamiennego

mostu, która połączona została transzeją z inną bateryą, działającą na parów; linija łożamentów po-za kanałem wodociągu, też została powiększona.

—

W Jeniczesku od 3 do 5 Sierpnia oddzielnie zjawiające się przed miastem nieprzyjacielskie parowe statki, strzelały doń; 6 Sierpnia przybyło ku wsi Uz-Kuja siedm statków parowych, z kilku pływającemi bateryami, z których jedna weszła nawet w samą ciaśninę, ale spotkana naszemi wystrzałami, odstąpiła. 9 i 10 Sierpnia, stojące w Jeniczeskim przedporcie dwanaście nieprzyjacielskich statków, strzelały do miasta i obozu, ale szkody nam nie zrządziły. 11 Sierpnia sześć statków parowych, z liczby tych, które były w przedporcie zdjęły się z kotwicy i odpłynęły ku Kercz.

(Ruski Inwalid.)

O CHOLERZE.

W *Petersburgu*, po 21 Sierpnia pozostało chorych 91 — w ciągu doby zachorow. 13 — wyzdr. 2 — umarło 3 — po 22 Sierpnia pozostało chorych 99.

W ciągu doby zachor. 5 — wyzdr. 0 — umarło 6 — po 23 Sierpnia pozostało chorych 98.

W ciągu doby zachor. 3 — wyzdr. 2 — umarło 2 — po 24 Sierpnia pozostało chorych 97.

KRÓLESTWO POLSKIE.

Warszawa, 17 (29) Sierpnia.

Rozkazy do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego.

Przez Najwyższe Rozkazy J. C. Mości, wydane do Zarządu Cywilnego.

w Peterhofie, dnia 18 Czerwca 1855 roku.

Otrzymują rangi:

Radzcy Stanu: Sekretarz-Referent Kancellaryi Rady Administracyjnej Królestwa, Referendarz Stanu Miączyński.

Radzców Kollegijalnych: Członek Honorowy Rady Lekarskiej Królestwa, Doktor Medycyny i Chirurgii, Magister Akuszeryi Fijałkowski; Referent Ogólnego Zebrania Warszawskich Departamentów Rządzącego Senatu Szateński, i peln. obow. Prokuratora przy Augustowskim Trybunale Cywilnym Grodziecki.

Radzców Dworu: Sekretarz-Referent Kancellaryi Rady Administracyjnej Królewstwa Stanisławski; Naczelnik Sekcyi w Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Chlebowski; pełniący obowiązki: Naczelnika powiatu Opoczyńskiego Gredler; Sędziów Prezydujących w Sądach Policyi Poprawczej: Kieleckim Iwanowski i Włocławskim Tryniszewski, Sędziego Trybunału Cywilnego Radomskiego Sadkowski, Kassyera Głównego Skarbu Królestwa Janowski i Urzędnika do szczególnych poruczeń w Wydziale Górnictwa przy Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu Pollini; Zastępcy Sędziów Trybunałów Cywilnych: Lubelskiego Rzeczycki i Płockiego Charchowski i Garszyński.

Assesorów Kollegijalnych, pełniący obowiązki: Naczelnika pow. Łęczyckiego Smarzyński i Naczelników Sekcyi w Kommisyi Rząd. Spraw Wewnęt. i Duchownych Stummer i w Rządzie Gubern. Radomskim Miedziński; Pomocników Naczelników powiatu: Opatowskiego Radzimiński, Bialskiego Karpiński i Krasnostawskiego Boguski; Sędziów Prezydujących w Sądach Policyi Poprawczej: Piotrkowskim Chmieliński, i Łęczyckim Grabowski; Sędziego Trybunału Cywilnego Lubelskiego Bonar, Obrońców Prokuratoryi Królestwa Przeszkodziński, Czarnowski i Mikoszewski, Podprokuratora Sądu Appellacyjnego Szabrański i Naczelnik Archiwum Głównego Królestwa Hubert; Assesorowie Trybunału pełn. obow. Podsędków Sądu Pokoju okręgów: Lipnowskiego Janiszewski, i Kraśnickiego Dudkowski; pełniący obowiązki: w Kommisyi Rząd. Przychodów i Skarbu, Rewizora pomiarów Dobruchowski, i Referentów Gierszt i Laskowski, Assesorów Ekonomicznych w okręgach: Bialskim Karwowski, Sieradzkim Domagalski i Maryampolskim Nowakowski; Kontrolerów dochodów Skarbowych w okręgach: Tykocińskim Jasiński, Łęczyckim Dąbrowski, Częstochowskim Hanusowski, i Zastępca Pisarza Sądu Kryminalnego gub. Warszawskiej Dyament.

Radzców Honorowych: Referent Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych Iwanowski, Radny Kassyer Magistratu miasta Kalisza Rykowski; pełniący obowiązki: Naczelnika Oddziału w Rządzie Gubernijalnym Radomskim Filipowicz, Referenta ubezpieczeń w tymże Rządzie Gubernijalnym Wichert; Adjunktów w Rządach Gubernijalnych: Warszawskim Latosiński, i Radomskim Kobos, Referent Dyrekcyi Ubezpieczeń Rogalski, Budowniczego powiatu Radzyńskiego Kowalski, Radnego Magistratu m. Lublina Rutyno i Prezydenta m. Częstochowy Grochowski; Burmistrze miast: Konina Ruciński i Sulejowa Brzeziński; pełniący obowiązki: Burmistrzów miast: Koła Szymański, Dobry Custowski, Łęczycy Hess, Proszowic Koczanowicz, Gniewoszowa i Granicy Nowiński, Magnuszewa Oczarski, Jędrzejowa Stanisławski, Janowa Odelski i Kryłowa Sikorski; Sekretarz biura powiatu Łomżyńskiego Korpaczewski, Assesor Trybunału Cywilnego Kaliskiego pełn. obow. Referenta Komm. Rząd. Sprawiedliwości Glass; pełniący obowiązki: Pisarza Sądu Kryminalnego gub. Lubelskiej Swięcki, Assesora Trybunału Cywiln. Warszawskiego Glewiński, Podprokuratorów: przy Sądach Policyi Poprawczej, Łomżyńskim Ancypa i Warszawskim Wydziału 1 Krasuski, przy Trybunale Cywilnym Płockim Grabowski, i Podsędka Sądu pokoju Okręgu Sandomierskiego Miernowski, ostatni z pozostawieniem w VIII klassie do poprzedniego urzędu przywiązanej; Zastępcy: Assesora Sądu Kryminalnego Radomskiego Rogowski i Podprokuratora przy Trybunale Cywilnym Radomskim Grobicki; Sekretarz biura Prokuratoryi Królestwa Korzeniowski; pełniący obowiązki: Pisarzów Sądów pokoju Okręgów: Brzezińskiego Macewicz i Bialskiego Jasieński, Podsędków Sądów pokoju Okręgów: Węgrowskiego Konarzewski, Łukowskiego Marcinowski, Pi-

lickiego Charzewski, Chełmskiego Ruciński, Warszawskiego Oddziału 4 Radoszewski, Mławskiego Sieradzki, Jędrzejowskiego Matraszek, Sieradzkiego Biernacki, Opatowskiego Jastrzębiowski, Brzezińskiego Koskowski i Assesora Piotrkowskiego Sądu Policyi Poprawczej Dobiecki.

— Rozkazem do Zarządu Cywilnego Królestwa Polskiego z dnia 3 (15) Czerwca r. b., Radzca Honor. Ludwik Rajszel, dotychcz. Nadzorca więzienia w Łęczycy, mianowany pełn. obow. Nadzorcy więzienia w Kielcach, pozostawiony zostaje na własne żądanie, przy dotąd zajmowanym Urzędzie; zaś Antoni Łukaszewicz, Nadzorca więzienia w Biały, mianowany tymże Rozkazem pełn. obow. Nadzorcy więzienia w Łęczycy, mianowany zostaje pełn. obow. Nadzorcy więzienia w Kielcach.

Z dnia 5 (17) Lipca 1855 roku.

Przez rozporządzenia Kommisyj Rządowych i władz oddzielnych.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, mianowani: Burmistrz miasta Oleśnicy Dominik Brzozowski, pełn. obow. Burmistrza m. Połańca w tejże gubernii, Zastępca Wojta Gminy Ceranowa w gub. Płockiej Józef Płodowski, pełn. obow. Burmistrza m. Czyżewa w tejże gubernii; b. Burmistrz m. Sieradza w gub. Warszawskiej Teofil Glotz, pełn. obow. Burmistrza m. Kowala w tejże gubernii; Wójt Gminy w Ekonomii Warszawskiej części 2 Tomasz Dobrowolski, pełn. obow. Burmistrza miasta Mszczonowa w gub. Warszawskiej; Sekretarz Rady Szczegółowej Szpitala św. Mikołaja w m. Busku gub. Radomskiej Michał Kowalski, pełn. obow. Burmistrza m. Buska; Sekretarz Magistratu m. Jedlińska w gub. Radomskiej Fabian Zychowicz, pełn. obow. Burmistrza tegoż miasta; Burmistrz m. Sobkowa Maciej Lipiński, pełn. obow. Burmistrza m. Wodzisławia; Kancellista Magistratu m. Buska Stanisław Bystydziński, pełn. obow. Burmistrza m. Denkowa w tejże gubernii; Kancellista Rządu Gubernijalnego Lubelskiego Seweryn Fiszer, pełn. obow. Burmistrza m. Józefowa w tejże gubernii; Kontroler Kassy Ekonomicznej m. Siedlce Jakób Wrotnowski, pełn. obow. Radnego Kassyera tegoż miasta; Assystent Kassy Ekonomicznej m. Lublina Henryk Ciechoński, pełn. obow. Kontrolera tejże Kassy; Budowniczy 2 klassy Walery Pliszczyński, pełn. obow. Konduktora technicznego do robot budowniczych i inżenjerskich w mieście Lublinie; spadły z etatu Strażnik celno-graniczny Tadeusz Majewski, pełn. obow. Sekretarza Kwaterunkowego w Magistracie miasta Konina. — Przeniesieni, dla dobra służby: Burmistrz miasta Sereje w gub. Augustowskiej, Napoleon Sadowski, na pełn. obow. Burmistrza m. Bobrowniki w gub. Lubelskiej, i Burmistrz m. Bobrowniki 13 klassy Józef Żukowski, na pełn. obow. Burmistrza miasta Daleszyc w gubernii Radomskiej.

W Wydziale Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu, mianowani: w Wydziale dóbr Kommisyi i Skarbu: Adjunkt młodszy Hilary Kosko, pełniącym obowiązki Adjunkta Ekonomicznego; Adjunkci: Kazimierz Korciepiński, i Amilkar Ostapowicz, pełn. obow. Rachmistrzów; Applikanci: Jan Woronów, pełn. obow. Adjunkta młodszego; Włodzimierz Olszewski, pełn. obow. Adjunkta Archiwum; Mścisław Dunin, pełn. obow. Adjunkta Dziennika: wolno-praktykujący Budowniczy 2 klassy Alfons Sokolnicki, pełn. obow. Adjunkta Budowniczego przy Kommisyi Rządowej Przychodów i Skarbu.

We Władzach Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, mianowani: w Dyrekcyi Głównej, Starszy Pomocnik Kontrolera Maurycy Piasecki, pełn. obow. Młodszego Kontrolera; Kancellista Józef Grajnert, pełn. obow. Starszego Pomocnika Kontrolera i Dyetaryusz Tadeusz Sierzputowski, pełn. obow. Starszego Pomocnika Kontrolera.

W Kommisyi Umorzenia Długu Krajowego, mianowani: Adjunkt Sekretarz Gubern. Stanisław Ponikowski, pełn. obow. Kontrolera i Starszy Kancelista Augustyn Fiszer, pełn. obow. Adjunkta Kancellaryi.

W Dyrekcyi Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej, mianowani: były Telegrafista stacyi Piotrków Felix Krasnodębski, Telegrafistą stacyi Częstochowa, i były Dozorca drogowy Stanisław Mścichowski, Dozorcą drogowym.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NOWINY ZE WSCHODU.

Rząd Turecki oświadczył, iż gotów jest dać zupełne zadośćuczynienie, za krzywdę domierzoną ostatnimi czasy jednemu poddanemi Pruskiemu w Konstantynopolu.

— W raportach z armii francuzkiej w Krymie 11 Sierpnia powiedziano, że tam oczekują przybycia z Francyi i Anglii 400 moździerzy nowego składu i bardzo mocnego kalibru.

— Ostatnia poczta Stambulska, odebrana 25 b. m. w Marsylii donosi, że podług nowin z Trebizondu, z dnia 7 Sierpnia, Rossyanie byli już tylko o 3 godziny drogi od Erzerum, zkąd (jakeśmy już donieśli), papiery Konsulatu Angielskiego zostały jak najśpiesznej wywiezione.

Konstantynopol, 20 Sierpnia. Porta uchwaliła, że 25 bataljonów wojska tureckiego, w Krymie znajdującego się, będą posłane do Azyi. Omer-pasza i Hussein mieli nazajutrz, (21) odjechać do Batum. Większa część kontyngensu anglo-ottomańskiego będzie posłana do Eupatoryi, dla zapełnienia próżni, mającej wyniknąć z posłania wielkiej części wojska Krymskiego do Azyi.

Konstantynopol, 25 Sierpnia. (Przez telegraf.) Poseł Angielski, lord Redcliffe wyjechał do Krymu. — Wszystkie rozrządzalne wojska francuzkie zabrane zostały na okręty i wyprawione do Krymu.

Alexandrya, 20 Sierpnia. Vice-Król Said-pasza odebrał ze Stambułu rozkaz posłania wojsk do Tripoli, na pomoc Bejowi dla poskromienia powstańców. *(P. P.)*

ANGLIJA.

LONDYN, *25 Sierpnia.* Królowa z Rodziną opuszczą Londyn i udadzą się do Balmoral 6 Września wielką północną drogą żelazną. Po drodze Królowa będzie nocowała w Holyrood.

— Gazeta *Express* zapewnia że Król Portugalski ma pojąć w małżeństwo Xiężniczkę Alix Angielską.

— Z powodu nieustannie żądanych do Krymu posiłków, uradzono, że pułki linijowe, dziś stojące po różnych miastach połączonych Królestw, nie będą zgromadzane dla ćwiczeń po obozach, ale pójdą na zmianę wojsk, będących w tej chwili w Gibraltarze, Malcie i Korfu, te zaś ostatnie mają rozkaz udania się natychmiast do Krymu, jak skoro przybędą wojska, mające je zastąpić.

— W Woolwich odbyły się proby z bombami nowego wymysłu P. Fawcett, i udały się zupełnie. Pocisk jest dęty, i tak zrobiony, żeby można weń nalać roztopionego żelaza; w chwilę po napełnieniu go, kiedy metall jest jeszcze w stanie płynnym, pocisk się wystrzela. Ta operacya trwa 25 minut. Każdy pocisk zawrze w sobie 50 funtów roztopionego żelaza; zręcznie rzucony, wszystko zabija i niszczy w promieniu 500 yardów.

— W Pembroke zakłada się na warstacie nowy okręt linijowy, rozmiaru okrętów *Marlborough*, *Royal*, *Albert* i *Duke of Wellington.* Okręt będzie nazywał się *Howe* i uzbrojonym zostanie w 130 dział, a nadto będzie miał jedno działo obracające się na osi. Budowa jego zajmie trzy lata.

Londyn, *27 Sierpnia.* Wczora Xiążę Albert ukończył 35 lat wieku. Działa Londyńskiej Wieży dawały ognia z tego powodu, zkąd w mieście powstało mniemanie, że odebrano ważne z teatru wojny wiadomości. Wielkie było rozczarowanie gdy się wyjaśniła prawdziwa przyczyna radośnych wiwatów; nikt nie pamiętał rocznicy urodzin małżonka Królowej.

— Gazeta *Globe* zaprzecza wiadomości o wyjściu do dymissyi i mianowania Parem, mowcy Izby Gmin, P. Shaw Lefebvre.

— Piszą z Londynu do Nowej Gaz. Pruskiej: «Wybrzeże południowe Xięztwa Wallii, dotąd bezbronne, (bo od Milford do kanała Bristolskiego nie ma ani jednej bateryi), będzie znacznie ufortyfikowane; baterya wielkiego kalibru ma być urządzona w Swansea, inna w Penarth. Ministerstwo Wojny kazało powiększyć liczbę żołnierzy w korpusie minerów i saperów i przyjmować doń ochotników z milicyi.

«Rząd każe budować na rok przyszły znaczną liczbę szalup kanonjerskich parowych. *Times* dzisiejszy donosi, że prócz tych, które się już budują na warstatach Rządowych, obstalowano 48 takich statków, oraz 18 aviso u prywatnych budowników w Northfleet, Blackwall, Limehouse i Cowes. Inne będą też zapewna zamowione w Szkocyi.»

— Rozmaite gazety ogłosiły list lorda Stanley, pełnego talentu i pracowitości młodego człowieka, syna lorda hrabi Derby, w którym dowodzi, iż potrzebaby przyjąć systemat praktykowany w innych Państwach, mających Izby Parlamentarskie, co do czasu zasiadania tych zgromadzeń i mianowicie, iżby sessye przypadały nie na letnie, ale na zimowe miesiące. Myśl ta wielu znajduje stronników.

Londyn, 28 Sierpnia. (Telegraf.) Królowa Jmć przybyła dziś rano do Osborne house, na wyspę Wight w powrocie z Francyi.

— Na Giełdzie 29 Sierpnia Konsolidy 91⅛.—Rossyjskie 5 procentowe 101.—4½ proc. 89½. *(J. de S.-P.)*

FRANCYA.

PARYŻ, *27 Sierpnia.* (Telegraf.) Dziś o południu, Królowa Wiktorya Angielska wyjechała z Paryża na powrót do Anglii. — Przed wyjazdem Minister Angielski Spraw Zagranicznych lord Clarendon miał długą naradę z naszym takimże Ministrem, hrabią Walewskim. — Cesarz i Xiążę Napoleon towarzyszyli Królowej do Boulogne.

— Na prośbę Rady Municypalnej Paryzkiej, Królowa Angielska zezwoliła, iżby nowa ulica, wyprowadzona między Ratuszem i wschodnim bulwarem, (przedłużeniem Strasburgskiego), przybrała nazwanie Ulicy Królowej Wiktoryi. (Avenue de la Reine Victoria.)

— Korrespondent Nowej Gazety Pruskiej pisze: «Na przeglądzie 24 b. m. nic szczególnego nie było; cudzoziemcy mogli na własne oczy przekonać się, że między francuzami nie było zapału.—Po przeglądzie Królowa zwiedziła grobowiec Napoleona 1; francuzi z szyderstwem mówili: «Anglija przychodzi z przeprosinami.»—25 b. m. na wystawie, Królowa długo rozpatrywała album, złożony przez Prowincye nad-Reńskie Xięciu Następcy Pruskiemu.—Prócz oberżystów i kupców, wszyscy radzi że się to skończyło; uroczystości wszystkich znużyły. Uciecha ta kosztowała Rządowi Francuzkiemu 8 miljonów franków; obrachowano, że cudzoziemcy wydatkowali tu po cztery miljony franków dziennie; było ich 200,000 osób, z których każdej, najskromniej licząc, dzień nie mógł kosztować mniej, jak 20 franków.

Paryż, 28 Sierpnia. (Telegraf.) W dzisiejszym Monitorze donoszą, że Cesarski pociąg przybył wczora do Boulogne o 5 po południu. Niezwłocznie potém odbył się na brzegu przegląd. — Lord Clarendon przesłał w imieniu Królowej, Ministrowi Francuzkiemu Spraw Wewnętrznych Francyi, 25,000 franków dla rozdania ubogim miasta Paryża. — Monitor też donosi, że wczora Xiążę Hieronim Bonaparte składał osobiście hołdy swoje Królowej Wiktoryi.

— Gazeta *le Nord* wzręcz zaprzecza wiadomości, danej w Monitorze, że Królowa Wiktorya, wracając z przeglądu wojsk na Marsowem Polu, zajeżdżała do hotelu Inwalidów i zwiedzała grobowiec Napoleona 1. Podług tej gazety wszystko to jest zmyślone. Wnuczka Jerzego IV nie śmiała naruszyć grobowego spoczynku więźnia św. Heleny; przyjechała do Francyi jedynie dla Napoleona III.

— W samym dniu wyjazdu Królowej, odbył się w Paryżu pogrzeb jenerała angielskiego Torrens, który przybył

w orszaku N. Pani i umarł ze skutków rany odniesionej w bitwie pod Inkermann. Jenerał był przestrzelony kulą w piersi na wylot; miał lat 40 wieku.

— W *Indépendance* piszą: «Okaz siły zbrojnej we Francyi przed Królową Angielską nie uszedł powszechnej uwagi. 40,000 ludzi w Boulogne, podwójna linija żołnierzy na długości dwóch lieues, stojąca w dniu jej przybycia, 40,000 ludzi na popisie Marsowego Pola, podczas kiedy znaczna armija znajduje się pod Sewastopolem, i kiedy Anglija ledwo mogła wystawić 30,000 i zmuszona jest werbować po wszystkich krajach; — nie jest-że to kolossalna przymówka lordowi Palmerston? Jeżeli jej nie postrzega, musi mieć wzrok bardzo krótki, albo bardzo tępe pojęcie.

Paryż, 29 Sierpnia. Monitor dzisiejszy zawiera raport Jenerała Pelissier o bitwie pod Czornaja. Wodz francuzki przyznaje się do straty 1551 ludzi, mianowicie: 8 oficerów wyższego stopnia ranionych, 9 oficerów niższego stopnia zabitych, 34 ranionych, 172 podoficerow i żołnierzy zabitych, 146 nie stawających do appelu i 1163 ranionych.

— Poruszenie buntownicze zaszło w Augers, w nocy na 27 b. m. Dwaj ułaskawieni i wypuszczeni z Belle Isle, byli na czele. W chwili kiedy było stłumione, powstanie liczyło do 1,000 ludzi, którzy usiłowali opanować préfekturę.

Sądzą, (mówi *Indépendance*), że to poruszenie było wzniecone przez towarzystwa tajne i było ukartowane wraz z innemi, które miały wybuchnąć po różnych miejscach Francyi. Wszakże nigdzie indziej nie było podobnego zamachu. W Augers aresztowano 200 osób.

— Depesza telegraficzna z Paryża, 29 b. m. donosi, że wiliją Arcyxiążę Maxymiljan Austryacki przybył do Tulonu na fregacie *Radecki* i wysiadł w Prefektarze. J. C. Wysokość zwiedzał arsenał i miasto.

— Na Giełdzie 29 Sierpnia: 4½ procentowe 95 franków.— 3 proc. 66 franków 55 centimów. *(J. de S.-P.)*

NIEMCY.

AUSTRYA. W gazecie Pocztowej, pod rubryką *Wiedeń, 24 Sierpnia*, piszą: «Lord Elliot, zastępujący w tej chwili Posła Angielskiego, lorda Westmoreland, miał wczora, w skutek nowo-odebranych z Londynu depeszy, długą naradę z hrabią Buol, w której rzecz szła o legii włoskiej. Lord Elliot miał oświadczyć w imieniu swego Rządu, że Mocarstwa Zachodnie postanowiły nie korzystać z obecnych zwikłań dla zachęcania żadnych narodowości. Zarazem zapewnił hrabię Buol że biura werbunku będą zamknięte w Novare i w ogóle w bliskości granic Austryi.

— Potwierdza się wiadomość że Austrya zamierza zaciągnąć zagranicą pożyczkę 200 miljonów florenów na pokrycie awansów, uczynionych od Banku Rządowi.

PRUSSY. W dniu 25 Sierpnia, o godzinie 3 po południu spuszczony został z wielką uroczystością w Wolgast skuner wojenny, zbudowany kosztem dam, które zebrały między sobą składkę, dla ofiarowania Rządowi tego wojennego statku.

HEIBACH, *24 Sierpnia.* Dziś małżonka Dona Miguela de Braganza szczęśliwie powiła syna. *(G. P.)*

DANIJA.

W dniu 24 Sierpnia Landsthing, za pierwszem odczytaniem, przyjął 37 głosami przeciw 4 projekt reformy konstytucyjnej, dawniej już przyjętej przez Drugą Izbę.

Elseneur, 26 Sierpnia. Okręty angielskie: *Princess Alice*, skuner parowo-kołowy, holujący szalupę mozdzierzową, i fregata, też kołowa *la Magicienne*, również holująca szalupę kanonjerską, przybyły dziś do naszego portu z Baltyku. Domyślają się, że te szalupy były uszkodzone pod Sweaborgiem.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOŚCI.

LONDYN, *30 Sierpnia.* Na Giełdzie dziś, Konsolidy 91.

— Odebrano z kolonii Gambii w Afryce wiadomość o krwawém powstaniu. Jeden z krajowców porwał zdradą jednego mężczyznę i jednę kobietę z osady i nie chciał ich wypuścić, mimo domagania się policyi. Zawiązała się walka między napastnikiem, wspieranym przez Marabutów, a policyą i małym oddziałem wojsk, dowodzonym przez dwóch poruczników. Jeden z tych ostatnich został raniony i dwaj żołnierze wzięci w niewolą. Marabuty wtedy podpalili trzy wsi angielskie. Wtedy Gubernator O'Connor wystąpił naprzeciw nim w 260 ludzi dla opanowania ich miasta Sainte-Marie, ale wpadł w zasadzkę, w której stracił 30 zabitych i 43 ranionych. Nakoniec, z pomocą okrętu linijowego francuzkiego *l'Entreprenant* i posiłków ze 150 ludzi wojska europejskiego, zdobył, 3 Sierpnia miasto szturmem i zrównał je z ziemią. Anglicy nie ponieśli w tym szturmie żadnej straty.

PARYŻ, *30 Sierpnia.* Dziś na Giełdzie: 4½ procentowe 95 franków.—3 procent. 66 franków 65 centimów.

MADRYT, *21 Sierpnia.* Dziś rano wyjechali w jednym powozie do Escurial jenerałowie Espartero i O'Donnell. Ta podróż, przy krążących pogłoskach o spisku we Dworze, daje powod do rozmaitych domysłów. To pewna, że od chwili zerwania ze Stolicą Apostolską niektórzy Dworscy urzędnicy głośno deklamują przeciw Rządowi; dodają nawet, że jedna wysoka osoba jest na czele tej salonowej oppozycyi. Spodziewają się zmian w składzie Dworu Królowej.

— Nieprawdą jest, jakoby już był podpisany traktat między Hiszpaniją i Mocarstwami Zachodniemi, Ministrowie nie mogą zawrzeć podobnej ugody bez Kortezów.

(J. de S.-P.)

Печатать позволяется С.-Петербургъ, 25 Августа 1855 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.